

Handläggare
Marie Svärd
Telefon: 0850809312

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd
2021-05-27

Strategi för främjande av psykisk hälsa och välbefinnande samt förebyggande av psykisk ohälsa

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Ärendet läggs till handlingarna

Sammanfattning

Norrmalms stadsdelsnämnd har blivit ombudda att svara på en remiss senast den 5 maj 2021, gällande en strategi för främjande av psykisk hälsa och välbefinnande samt förebyggande av psykisk ohälsa. Den föreslagna strategin gäller alla nämnder och bolag inom Region Stockholm och bygger på att även andra aktörer, exempelvis kommuner och civilsamhällsorganisationer är aktiva och tar del i arbetet med gemensamt ansvar för att främja invånarnas psykiska hälsa och välbefinnande.

Strategin består av två huvudinriktningar, den första är främjande av psykisk hälsa och välbefinnande, den andra är att förebygga psykisk ohälsa. Målet är att Region Stockholms nämnder och bolag ska erbjuda bästa möjliga och jämlika förutsättningar för barn, unga, vuxna och äldre i Stockholmsregionen, att kunna upprätthålla och utveckla sin psykiska hälsa i olika vardagsmiljöer.

Enligt strategin kan andra aktörer i länet som har ansvar för vardagsmiljön vid förfrågan erbjudas sakkunskaps- och utvecklingsstödande insatser från Region Stockholms nämnder och bolag för att möjliggöra att vardagsmiljön utvecklas i linje med strategins målbild.

Förvaltningen ställer sig positiv till strategin. Bedömning är att strategin kan vara en bra grund för att utveckla ett gemensamt arbete och samverkan för att främja psykisk hälsa och välbefinnande och förebygga psykisk ohälsa. Förvaltningen har en del synpunkter och förslag på strategin, bland annat gällande svårigheten att förutspå vilka ytterligare resurser som kan behövas för att uppfylla målet med strategin och att det finns ett behov av ett stärkt och utökat samarbete med Region Stockholm.

Bakgrund

I Region Stockholms budget för åren 2019-2021 har uppdraget om utveckling av en ny strategi för psykisk hälsa successivt tydliggjorts. Budgetbesluten har klargjort strategins regionala perspektiv och huvudinriktningarna: främja psykisk hälsa och psykiskt välbefinnande samt förebygga psykisk ohälsa.

I Region Stockholms budget 2021 tydliggörs arbetet med att fortsätta utveckla både det främjande arbetet för psykisk hälsa och det förebyggande arbetet mot psykisk ohälsa, samt att strategin beslutas i regionfullmäktige under 2021.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen, äldreavdelningen och administrativa avdelningen.

Ärendet

Norrmalms stadsdelsnämnd har blivit ombedda att svara på en remiss, senast den 5 maj- 2021, gällande en strategi för främjande av psykisk hälsa och välbefinnande samt förebyggande av psykisk ohälsa. Den föreslagna strategin gäller under perioden 2022-2030 för alla nämnder och bolag inom Region Stockholm. Strategin utgår från Världshälsoorganisationens definition av psykisk hälsa och fokuserar på att utveckla förutsättningarna för psykisk hälsa och psykiskt välbefinnande i barns, ungas, vuxnas och äldres vardagsmiljöer.

Barn och ungdomstiden är en viktig period för utveckling av psykologiska och sociala förmågor. Det handlar om att kunna navigera i och hantera olika möjligheter och hinder, kunna hantera påfrestningar, kunna fatta beslut, se sina möjligheter och tillkortakommande, kunna sätta upp mål, lära sig saker och kunna se sitt eget bidrag till samhället. Med rätt förutsättningar fortsätter utvecklingen under hela livsförloppet. Vardagsmiljöer som erbjuder trygghet, meningsfullhet samt positiva sociala relationer stödjer utveckling av dessa förmågor.

Strategin bygger på att även andra aktörer, exempelvis kommuner och civilsamhällsorganisationer är aktiva och tar del i arbetet med gemensamt ansvar för att främja invånarnas psykiska hälsa och välbefinnande.

Strategin består av två huvudinriktningar:

- Främjande av psykisk hälsa och välbefinnande som stärker barn, unga, vuxna och äldres motståndskraft mot utmaningar

- i livet. Den stöder förutsättningarna för den förebyggande inriktningen
- Förebyggande av psykisk ohälsa som mer fokuserar och reaktivt strävar efter att bromsa negativ utveckling av psykisk ohälsa, det vill säga minska psykiska besvär.

Målet är att Region Stockholms nämnder och bolag ska erbjuda bästa möjliga samt jämlika förutsättningar för barn, unga, vuxna och äldre i Stockholmsregionen att kunna upprätthålla och utveckla sin psykiska hälsa i olika vardagsmiljöer.

Arbetet på individnivå handlar om att stärka invånarnas förmåga att hantera påfrestningar och att utveckla psykisk hälsa och välbefinnande. I vardagsmiljöer innebär strategin att utveckla hälsofrämjande vardagsmiljöer för barn, unga, vuxna och äldre. I arbetet med närsamhällen är fokus att hälsofrämjande bostadsområden som stärker välbefinnande och utveckling. På styrande nivå utvecklas och genomförs en hälsofrämjande politik i riktning mot strategins målbild inom alla områden och sektorer.

Enligt strategin kan andra aktörer i länet som har ansvar för vardagsmiljön, vid förfrågan erbjudas sakkunskaps- och utvecklingsstödande insatser från Region Stockholm för att möjliggöra att vardagsmiljön utvecklas i linje med strategins målbild. De kan exempelvis bidra med kunskaps- och utvecklingsmetodik när ansvariga aktörer önskar utveckla sina förskole-, grundskole-, gymnasie- och miljöer för högre studier för att bättre främja psykisk hälsa och välbefinnande. Det avser även kunskaps- och utvecklingsstödande insatser gällande närsamhällen, bostadsområden och fritidsmiljöer för att främja psykisk hälsa och psykiskt välbefinnande samt förebygga psykisk ohälsa. Region Stockholm nämnder och bolag ska även etablera samverkansformer med kommuner, idéburen sektor och näringsliv för att utveckla tillvägagångssätt.

Arbetet med att skapa förutsättningar för hälsofrämjande arbetsplatser som stärker välbefinnande och mänsklig utveckling är något alla arbetsgivare i regionen bör verka för. Arbetsgivare kan tillsammans lära av varandra för att utveckla hälsofrämjande miljöer. Region Stockholm nämnder och bolag föreslås även etablera samverkansformer med kommuner, idéburen sektor och näringsliv för att utveckla tillvägagångssätt.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till strategin. Bedömning är att strategin kan vara en bra grund för att utveckla ett gemensamt

arbete och samverkan för att främja psykisk hälsa och välbefinnande och förebygga psykisk ohälsa. Arbetet med främjande och förebyggande arbete är ett område som förvaltningen prioriterar. Det framgår tydligt att det är en strategi som ska genomsyra alla mål, delmål, beslut och målområden inom region Stockholm. Det är en strategi av mer visionär karaktär, vilket gör det svårt att förutspå vilka ytterligare resurser som behövs för att uppfylla målet, att aktivt ta del i arbetet med gemensamt ansvar för att främja invånarnas psykiska hälsa och välbefinnande. Dessutom rör det främjande och förebyggande arbetet en mängd områden inom förvaltningen eftersom målgruppen är barn, unga, vuxna och äldre. Det är positivt att hela livsförloppet finns med i strategin men förvaltningen saknar ett tydligt jämställdhetsperspektiv. Inom några av förvaltningens områden handlar stödet även om att stärka och bibehålla funktioner hos exempelvis personer med funktionsnedsättning och äldre personer.

Region Stockholm kommer enligt strategin erbjuda sakkunskaps- och utvecklingsstödande insatser och även etablera samverkansformer med kommuner, civilsamhälle och arbetsgivare, vilket är positivt. Förvaltningen ser behov av stärkt och utökat samarbete kring gemensamma utmaningarna, genom exempelvis strategiskt arbete och gemensamma aktiviteter.

Jesper Ackinger
stadsdelsdirektör

Anders Forsberg
Avdelningschef

Bilagor

1. Strategi för främjande av psykisk hälsa och välbefinnande samt förebyggande av psykisk ohälsa
2. Följebrev
3. Tjänsteutlåtande Hälso- och sjukvårdsnämnden, Region Stockholm